

Мустақиллик ва маънавият

Иноф сўзи инсон сўзидан факат бир ҳарф билан фарқ қиласи, холос. Лекин мазмун жиҳатидан бир-бираға яқин. Ҳакиқатан ҳам инсофланин инсоний одам десак бўлади. Чунки инсофсизлик инсонийликка хос эмас.

Иноф ҳамиша одамийлик дарсни ўргатади.

1942 йил эди. Уруш айни авжига чиккан вактлар. Нон, озиқ-овкат маҳсулотлари карточка билан берилади. Улар ҳам гоҳ бўлади, гоҳ йўк. Сафар чорги кечқурган мен ўкувилар ёткоғонсига кириб келдим. Коровул кекагина рус аёли экан. У менга матралар ўйлиб ётган катта бир хонани кўрсатдиган турномакга рухсат берди. Мен ўша ерда жойлашиб, эрталабгача дам олмокка ҳозирландим. Нарсалармини бир чеккага кўйиб, матрал устига жойлашинган ухломакга шай бўлдим. Шу вакт мен учун кутимаган ходиса юз берди. Ноҳага ҳалиги кампир кириб келди. Кўлдида бир алюминий коса.

— Болам, мана бу шуравни ичб олгин, — деди у коғани менга узатиб, — кечиранас.

Мен бундай меҳрибонликни кутмаган эдим. «Рахмат», деб коғанинг кўлдан олдим. У чиқиб кетди. Мен коғани билан кавлаб кўрдим. Шўринг ўттега ётда турсин, картошка ёки сабзи ҳам йўк. У озигина пиёс ва бир-икки дона макарон бор суюқлини эди.

Нон тўғрисида сўз бўлиши ҳам мумкин эмас. У вактларда одамлар бир кунга торт юз грамм нон олар эдилар. У зам доим бўлавермайди. Шунинг учун кампирниң сўраган ури менга жатто файритабий туюлган. Оч коринга шайваш ўз вактида келган эди. Уни дарров ичдим, сўнг йўкуга кетдим.

Орадан олтиш тўрт йил ўтса-да, ўша таңг даврда ярим коға овқат олиб келган кампирни ўз куртап билан эслайман. У менга нафакат тунаомка жой берди, балки ўзида бор нарса билан межон ҳам килди. Иноф, инсонийлик деб шунга атласа керак. Чунки бу ходисанинг ортида буюк, ўлмас бир куч иётиди. Уни оналик меҳри дейдилар. Бутун инсоният ана шу күчини курдати ва салоҳияти туфайли барборардор.

Жамият шахслардан ташкил топган. Аммо шахсларнинг ҳаммаси ҳам бир хил эмас. Бирор ундоқ, бирор мундук. Аммо шундай катъий қоидлар борки, ҳар биримиз учун ҳар доим зарур.

Навоий «Арбанин» («Чиххадис»)да ёзди:

Кими, мўйиндурур
қачон чидагай
Ким ўзи тўку
қўшини бўлгай оч.
Анга дого керак
етурса насиб
Хонидар гар
кулону хоҳ умоч.
Маъноси: Имонли одам

эди. Айниска, Фарҳоднинг Чин майлакати шахзодаси эканини билгач, ўлим ҳукмни ижро этмоқка журъат килимади. Энди у Фарҳоддан кутумокнинг бошча йўлини ўйлаб қолди. Вазира билан маслахатлашиб, умрида бирор марта рост гап гапирмаган бир пирни зор (макор кариғи)ни Фарҳод ҳузурига юборди. Унга буоруди, Хисрав Арман шархини олди, энди у Ширин билан айш кимлоди. Ширин сендан кўра Хисравни афзал кўрди, десин. Шунда зора Фарҳод ўз юргита кайтбет кетар, деб ўйлади Хисрав. Золи макор

рофи тўғрилик, адл, инсофнинг устулиги белгисиди. Иноф сўзининг ўзбек тилидаги бошқача шакллари ҳам анчигина бор. Инсоф, дод, адл, адолат каби. Аммо ҳаммасининг туб маъноси бир хил. Уларнинг асосий маъноси одамларга, ишга, ходисаларга, турмуш кўришиларга тўғри, ҳаконий, соғ, одилона ёндашув, баҳолидор. Коракаллос тилида бу тушунча дурсыллик (дурустлик) сўзи орқали ифодаланар экан. Менимма, биз шу сўздан ҳам фойдалансак ёмон бўлмас. Чунки ҳар бир инсофли муносабат дуруст

корхонада бўлдим. Кейин Ҳоди Зариф домулла бўлган ишларни менга ётига билилар.

Иноф сўзининг ўзбек тилидаги бошқача шакллари ҳам анчигина бор. Инсоф, дод, адл, адолат каби. Аммо ҳаммасининг туб маъноси бир хил. Уларнинг асосий маъноси одамларга, ишга, ходисаларга, турмуш кўришиларга тўғри, ҳаконий, соғ, одилона ёндашув, баҳолидор. Коракаллос тилида бу тушунча дурсыллик (дурустлик) сўзи орқали ифодаланар экан. Менимма, биз шу сўздан ҳам фойдалансак ёмон бўлмас. Чунки ҳар бир инсофли муносабат дуруст

корхонада бўлдим. Кейин Ҳоди Зариф домулла бўлган ишларни менга ётига билилар.

Иноф сўзининг ўзбек тилидаги бошқача шакллари ҳам анчигина бор. Инсоф, дод, адл, адолат каби. Аммо ҳаммасининг туб маъноси бир хил. Уларнинг асосий маъноси одамларга, ишга, ходисаларга, турмуш кўришиларга тўғри, ҳаконий, соғ, одилона ёндашув, баҳолидор. Коракаллос тилида бу тушунча дурсыллик (дурустлик) сўзи орқали ифодаланар экан. Менимма, биз шу сўздан ҳам фойдалансак ёмон бўлмас. Чунки ҳар бир инсофли муносабат дуруст

корхонада бўлдим. Кейин Ҳоди Зариф домулла бўлган ишларни менга ётига билилар.

Иноф сўзининг ўзбек тилидаги бошқача шакллари ҳам анчигина бор. Инсоф, дод, адл, адолат каби. Аммо ҳаммасининг туб маъноси бир хил. Уларнинг асосий маъноси одамларга, ишга, ходисаларга, турмуш кўришиларга тўғри, ҳаконий, соғ, одилона ёндашув, баҳолидор. Коракаллос тилида бу тушунча дурсыллик (дурустлик) сўзи орқали ифодаланар экан. Менимма, биз шу сўздан ҳам фойдалансак ёмон бўлмас. Чунки ҳар бир инсофли муносабат дуруст

корхонада бўлдим. Кейин Ҳоди Зариф домулла бўлган ишларни менга ётига билилар.

Иноф сўзининг ўзбек тилидаги бошқача шакллари ҳам анчигина бор. Инсоф, дод, адл, адолат каби. Аммо ҳаммасининг туб маъноси бир хил. Уларнинг асосий маъноси одамларга, ишга, ходисаларга, турмуш кўришиларга тўғри, ҳаконий, соғ, одилона ёндашув, баҳолидор. Коракаллос тилида бу тушунча дурсыллик (дурустлик) сўзи орқали ифодаланар экан. Менимма, биз шу сўздан ҳам фойдалансак ёмон бўлмас. Чунки ҳар бир инсофли муносабат дуруст

корхонада бўлдим. Кейин Ҳоди Зариф домулла бўлган ишларни менга ётига билилар.

Иноф сўзининг ўзбек тилидаги бошқача шакллари ҳам анчигина бор. Инсоф, дод, адл, адолат каби. Аммо ҳаммасининг туб маъноси бир хил. Уларнинг асосий маъноси одамларга, ишга, ходисаларга, турмуш кўришиларга тўғри, ҳаконий, соғ, одилона ёндашув, баҳолидор. Коракаллос тилида бу тушунча дурсыллик (дурустлик) сўзи орқали ифодаланар экан. Менимма, биз шу сўздан ҳам фойдалансак ёмон бўлмас. Чунки ҳар бир инсофли муносабат дуруст

корхонада бўлдим. Кейин Ҳоди Зариф домулла бўлган ишларни менга ётига билилар.

Иноф сўзининг ўзбек тилидаги бошқача шакллари ҳам анчигина бор. Инсоф, дод, адл, адолат каби. Аммо ҳаммасининг туб маъноси бир хил. Уларнинг асосий маъноси одамларга, ишга, ходисаларга, турмуш кўришиларга тўғри, ҳаконий, соғ, одилона ёндашув, баҳолидор. Коракаллос тилида бу тушунча дурсыллик (дурустлик) сўзи орқали ифодаланар экан. Менимма, биз шу сўздан ҳам фойдалансак ёмон бўлмас. Чунки ҳар бир инсофли муносабат дуруст

корхонада бўлдим. Кейин Ҳоди Зариф домулла бўлган ишларни менга ётига билилар.

Иноф сўзининг ўзбек тилидаги бошқача шакллари ҳам анчигина бор. Инсоф, дод, адл, адолат каби. Аммо ҳаммасининг туб маъноси бир хил. Уларнинг асосий маъноси одамларга, ишга, ходисаларга, турмуш кўришиларга тўғри, ҳаконий, соғ, одилона ёндашув, баҳолидор. Коракаллос тилида бу тушунча дурсыллик (дурустлик) сўзи орқали ифодаланар экан. Менимма, биз шу сўздан ҳам фойдалансак ёмон бўлмас. Чунки ҳар бир инсофли муносабат дуруст

корхонада бўлдим. Кейин Ҳоди Зариф домулла бўлган ишларни менга ётига билилар.

Иноф сўзининг ўзбек тилидаги бошқача шакллари ҳам анчигина бор. Инсоф, дод, адл, адолат каби. Аммо ҳаммасининг туб маъноси бир хил. Уларнинг асосий маъноси одамларга, ишга, ходисаларга, турмуш кўришиларга тўғри, ҳаконий, соғ, одилона ёндашув, баҳолидор. Коракаллос тилида бу тушунча дурсыллик (дурустлик) сўзи орқали ифодаланар экан. Менимма, биз шу сўздан ҳам фойдалансак ёмон бўлмас. Чунки ҳар бир инсофли муносабат дуруст

корхонада бўлдим. Кейин Ҳоди Зариф домулла бўлган ишларни менга ётига билилар.

Иноф сўзининг ўзбек тилидаги бошқача шакллари ҳам анчигина бор. Инсоф, дод, адл, адолат каби. Аммо ҳаммасининг туб маъноси бир хил. Уларнинг асосий маъноси одамларга, ишга, ходисаларга, турмуш кўришиларга тўғри, ҳаконий, соғ, одилона ёндашув, баҳолидор. Коракаллос тилида бу тушунча дурсыллик (дурустлик) сўзи орқали ифодаланар экан. Менимма, биз шу сўздан ҳам фойдалансак ёмон бўлмас. Чунки ҳар бир инсофли муносабат дуруст

корхонада бўлдим. Кейин Ҳоди Зариф домулла бўлган ишларни менга ётига билилар.

Иноф сўзининг ўзбек тилидаги бошқача шакллари ҳам анчигина бор. Инсоф, дод, адл, адолат каби. Аммо ҳаммасининг туб маъноси бир хил. Уларнинг асосий маъноси одамларга, ишга, ходисаларга, турмуш кўришиларга тўғри, ҳаконий, соғ, одилона ёндашув, баҳолидор. Коракаллос тилида бу тушунча дурсыллик (дурустлик) сўзи орқали ифодаланар экан. Менимма, биз шу сўздан ҳам фойдалансак ёмон бўлмас. Чунки ҳар бир инсофли муносабат дуруст

корхонада бўлдим. Кейин Ҳоди Зариф домулла бўлган ишларни менга ётига билилар.

Иноф сўзининг ўзбек тилидаги бошқача шакллари ҳам анчигина бор. Инсоф, дод, адл, адолат каби. Аммо ҳаммасининг туб маъноси бир хил. Уларнинг асосий маъноси одамларга, ишга, ходисаларга, турмуш кўришиларга тўғри, ҳаконий, соғ, одилона ёндашув, баҳолидор. Коракаллос тилида бу тушунча дурсыллик (дурустлик) сўзи орқали ифодаланар экан. Менимма, биз шу сўздан ҳам фойдалансак ёмон бўлмас. Чунки ҳар бир инсофли муносабат дуруст

корхонада бўлдим. Кейин Ҳоди Зариф домулла бўлган ишларни менга ётига билилар.

Иноф сўзининг ўзбек тилидаги бошқача шакллари ҳам анчигина бор. Инсоф, дод, адл, адолат каби. Аммо ҳаммасининг туб маъноси бир хил. Уларнинг асосий маъноси одамларга, ишга, ходисаларга, турмуш кўришиларга тўғри, ҳаконий, соғ, одилона ёндашув, баҳолидор. Коракаллос тилида бу тушунча дурсыллик (дурустлик) сўзи орқали ифодаланар экан. Менимма, биз шу сўздан ҳам фойдалансак ёмон бўлмас. Чунки ҳар бир инсофли муносабат дуруст

корхонада бўлдим. Кейин Ҳоди Зариф домулла бўлган ишларни менга ётига билилар.

Иноф сўзининг ўзбек тилидаги бошқача шакллари ҳам анчигина бор. Инсоф, дод, адл, адолат каби. Аммо ҳаммасининг туб маъноси бир хил. Уларнинг асосий маъноси одамларга, ишга, ходисаларга, турмуш кўришиларга тўғри, ҳаконий, соғ, одилона ёндашув, баҳолидор. Коракаллос тилида бу тушунча дурсыллик (дурустлик) сўзи орқали ифодаланар экан. Менимма, биз шу сўздан ҳам фойдалансак ёмон бўлмас. Чунки ҳар бир инсофли муносабат дуруст

корхонада бўлдим. Кейин Ҳоди Зариф домулла бўлган ишларни менга ётига билилар.

Иноф сўзининг ўзбек тилидаги бошқача шакллари ҳам анчигина бор. Инсоф, дод, адл, адолат каби. Аммо ҳаммасининг туб маъноси бир хил. Уларнинг асосий маъноси одамларга, ишга, ходисаларга, турмуш кўришиларга тўғри, ҳаконий, соғ, одилона ёндашув, баҳолидор. Коракаллос тилида бу тушунча дурсыллик (дурустлик) сўзи орқали ифодаланар экан. Менимма, биз шу сўздан ҳам фойдалансак ёмон бўлмас. Чунки ҳар бир инсофли муносабат дуруст

корхонада бўлдим. Кейин Ҳоди Зариф домулла бўлган ишларни менга ётига билилар.

Иноф сўзининг ўзбек тилидаги бошқача шакллари ҳам анчигина бор. Инсоф, дод, адл, адолат каби. Аммо ҳаммасининг туб маъноси бир хил. Уларнинг асосий маъноси одамларга, ишга, ходисаларга, турмуш кўришиларга тўғри, ҳаконий, соғ, одилона ёндашув, баҳолидор. Коракаллос тилида бу тушунча дурсыллик (дурустлик) сўзи орқали ифодаланар экан. Менимма, биз шу сўздан ҳам фойдалансак ёмон бўлмас. Чунки ҳар бир инсофли муносабат дуруст

корхонада бўлдим. Кейин Ҳоди Зариф домулла бўлган ишларни менга ётига билилар.

Иноф сўзининг ўзбек тилидаги бошқача шакллари ҳам анчигина бор. Инсоф, дод, адл, адолат каби. Аммо ҳаммасининг туб маъноси бир хил. Уларнинг асосий маъноси одамларга, ишга, ходисаларга, турмуш кўришиларга тўғри, ҳаконий, соғ, одилона ёндашув, баҳолидор. Коракаллос тилида бу тушунча дурсыллик (дурустлик) сўзи орқали ифодаланар экан. Менимма, биз шу сўздан ҳам фойдалансак ёмон бўлмас. Чунки ҳар бир инсофли муносабат

